

CRISTINA REIG SEGUÍ *
ORETO GARCÍA PUCHOL *

L'any 1993 el Museu d'Alcoi va emprendre la tasca de revisió i ordenació dels seus fons arqueològics gràcies al suport d'unes subvencions atorgades per la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana i l'Ajuntament d'Alcoi. La dotació d'un equip informàtic, i també la creació d'un programa per a l'inventari i la catalogació de les col·leccions dipositades als diferents museus des de la Conselleria de Cultura (Sistema Valencià d'Inventaris), n'han permès l'el·laboració d'un important treball de revisió i actualització. Fins aleshores, el Museu disposava d'un sistema de registre que consistia en una fitxa manual en la qual quedaven registrades les característiques bàsiques dels materials procedents dels diferents jaciments dipositats en aquest, les quals, i al mateix temps, es reflectien de forma resumida en els corresponents llibres de registre. Si bé, des d'un primer moment, aquesta labor no havia estat negligida al Museu, si que necessitava disposar en l'actualitat de les possibilitats que les noves tecnologies són capaces d'aportar en relació amb l'inventari i la catalogació. No obstant això, la gran quantitat de vestigis que ingressen contínuament en aquestes dependències és tal que no ha estat possible tenir al dia l'inventari general i es fa, doncs, necessari incidir especialment en aquesta qüestió.

* Becària del Museu Arqueològic Municipal Camil Visado i Moltó d'Alcoi

S'hi descriu la tasca d'informatització iniciada al Museu d'Alcoi, d'acord amb els programes informàtics facilitats per la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana (Sistema Valencià d'Inventaris): un, per a la gestió dels materials del magatzem (programa de gestió del almacén de museos arqueológicos) i, l'altre, per a la catalogació de peces (programa de gestió de inventario de museos SVI 1.5).

Se describe el trabajo de informatización iniciado en el Museo d'Alcoi de acuerdo con los programas informáticos facilitados por la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana (Sistema Valencià d'Inventaris): uno, para la gestión de los materiales del almacén (programa de gestión del almacén de museos arqueológicos); y otro, para la catalogación de piezas (programa de gestión de inventario de museos SVI 1.5).

Computerization of the Alcoi Museum archaeological fund.

We describe herein the computerization tasks initiated at the Alcoi Archaeological Museum in accordance with the computer programmes provided by the Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana (the Valencian Inventory System): one for the management and arrangement of the store materials (Store management programme for archaeological museums); and another one for the cataloguing of pieces (museum inventory management programme SVI 1.5).

Els avantatges que ofereix el suport informàtic en relació amb les fitxes d'elaboració manual, com ara la facilitat d'accés a les dades i la versatilitat d'aquestes, i també la possibilitat d'associar a cada fitxa la seua corresponent imatge gràfica, són evidents. És per això que una de les prioritats del Museu en aquests moments és la de seguir i poder dur a terme aquesta important labor d'acord amb els programes informàtics facilitats per la Conselleria de Cultura: un, per al control del material dipositat al magatzem (programa de gestió de almacén de museos arqueológicos) i, l'altre, per a la catalogació de les peces (programa de gestió de inventario de museos SVI 1.5). La tasca que fins ara s'ha dut a terme amb aquests dos programes queda reflectida en les línies següents.

MAGATZEM

(Gestión de Almacén de Museos Arqueológicos)

El Museu ja havia emprés la realització de l'inventari dels fons dipositats al seu magatzem, per a la qual cosa s'havien dissenyat unes fitxes de control del material contingut en cadascuna de les caixes dels diferents jaciments. En rebre el model proposat per la Conselleria, es van adequar les antigues fitxes a les noves dades sol·licitades i, a més,

va ser necessari començar des d'un principi la recollida d'aquestes per tal d'adequar-les correctament al nou format. A més a més, la revisió dels materials del magatzem va comportar l'actualització de la tasca d'organització d'aquests, ja que no se'n tenia una classificació exhaustiva en tots els casos. Fins i tot ha estat necessari, a vegades, la netja i posterior sigla dels objectes.

Tots els jaciments dels quals hi ha material dipositat al Museu d'Alcoi tenen un número que els identifica. Es va creure convenient començar des del número 1 i seguir així l'ordre establert al magatzem. No obstant això, la feina es va aturar inicialment en arribar al jaciment número 60, la Serreta, ja que el material procedent d'antigues excavacions estava sent revisat en aqueixos moments. Posteriorment, una vegada finalitzada aquesta pel que fa als materials corresponents a les campanyes dels anys vint –realitzades per Camil Visedo–, s'han incorporat els resultats al programa de magatzem. En l'actualitat, Sara Moltó i Ignaci Grau estan realitzant dues memòries de llicenciatura basades en l'estudi de les campanyes efectuades els anys 1953, 1956 i 1968, que van ser dirigides per Camil Visedo, Vicent Pascual i Miquel Tarradell, respectivament. El volum d'aquests materials és tan gran que ha ocupat al-

guns mesos de treball, encara que en un breu espai de temps podrà procedir-se a la incorporació de les noves dades al programa de gestió del magatzem.

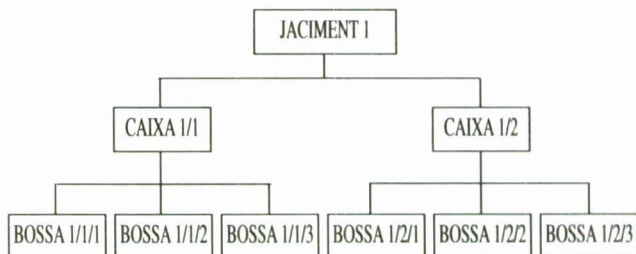

Figura 1: Exemple gràfic de l'ordenació dels materials d'un jaciment al magatzem.

Paral·lelament, es realitzà l'inventari dels materials procedents d'un conjunt important de jaciments situats a la zona de Barxell-Polop (Alcoi), cedits al Museu per diversos col·laboradors d'aquest. L'elevat nombre d'aquests, 31, va fer-ne necessària una revisió detallada ja que la major part dels objectes no havien estat incorporats fins avui al registre del Museu i, va ser necessari, a més de realitzar aquesta tasca, el corresponent signat dels materials. Les

MUSEU ARQUEOLÒGIC MUNICIPAL CAMIL VISEDO MOLTÓ ALCOI	Núm. Reg.	Núm.SVI.
	Núm. Magatzem	Sit. Top.
Descripció.....	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>	
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....	Núm. negatiu	
.....	Núm. diapositives	
Restauració		

Figura 2: Fitxa de registre del Museu.

Número SVI 00000063

Número id. 1876

Título o descripción Jarra globular con cuello ligeramente exvasado. Ancha asa de cinta vertical y mamelón alargado verticalmente en la parte opuesta. Decoración impresa cardial. En la vertical del mamelón y flanqueada por sendas bandas de líneas en zig-zag, líneas extremas que delimitan el cuerpo, finalizando así mismo con impresiones del ápice de la concha, que representan los pies. Grupo IX, tipo IX.2 de J. Cerámica a mano.

Clasif. genér.

Sección Prehistoria.

Técnica(s) Modelado a mano. Impresión cardial.

Materia(s) Arcilla cocida.

Medidas Diám.: 14,6 cm. Alt.: 16,2 cm.

Pobl./Edific. Museu Arqueològic d'Alcoi.

Localización Sala I, vitrina 6.

Proc. objeto

Reproducido

Cronologia(s) -0005000/-0004001/APR.

Proc. hallaz. Cova de l'Or (Beniarrés).N. Pascual/---/---.

Bibliografía

-Martí Oliver, B. (1977): "Cova de l'Or. Beniarrés-Alicante", vol. I. Serie de Trabajos Varios, núm. 51, pp. 83, lám. XXIV.
-Martí Oliver, B. y Hernández Pérez, M.S. (1988): "El Neolítico Valencià. Art rupestre i cultura material". Servei d'Investigació Prehistòrica. València 1988, pp. 51-53 y 106-107, lám. VIII-IX.
-Bernabeu Aubán, J. (1989): "La tradición cultural de las cerámicas impresas en la zona oriental de la Península Ibérica", Serie de Trabajos Varios, núm. 86, pp. 26-28.

Condición Buena.

Deterioros Presenta una fisura vertical que parte del borde, así como pequeñas pérdidas zonas del labio.

Partes faltan.

Restauracs.

Titular Museu Arqueològic Municipal Camil Visedo Moltó.

Direcc. titular Plaça del Carbó s/n. 03801 - ALCOI

Provincia ALICANTE

Observacs. Donación de Vicente Pascual. Fecha de ingreso 20 - 1 - 1954.

Cumplim. Revisado Fecha de cumplimentación

CRS 16 Nov 1994

Figura 3

dades resultants d'aquesta revisió també han estat incorporades a l'esmentat programa de magatzem.

La totalitat dels jaciments revisats –un total de 92–, han estat organitzats en caixes de nou format. Cada caixa porta a l'exterior un número compost de dues xifres: el número de jaciment del registre del Museu i el número de caixa del total d'aquestes que contenen material d'un mateix jaciment. Dins de les caixes hi ha bosses numerades, les quals constitueixen la unitat mínima de magatzem (fig. 1). El contingut de cadascuna d'aquestes ha quedat reflectit en una fitxa, de manera que s'ha separat el contingut de les bosses segons el tipus de material que contenen, per tal de donar-li el dígit corresponent que proposa el programa. El número total de fitxes introduïdes en el programa de gestió de magatzem fins ara és de 1141.

Malgrat això, la gran quantitat de jaciments dels quals hi ha fons dipositats al Museu d'Alcoi –que actualment és de 516–, i també els que continuen entrant provinents d'excavacions i prospeccions en curs, fan que aquesta feina es trobe als seus inicis i que haja de tenir, necessàriament, continuïtat i prioritat, per tal de poder conèixer en tot moment i amb precisió el volum i les característiques del material dipositat a les seues dependències.

SVI (gestión de inventario de museos SVI 1.5)

El Museu d'Alcoi va creure convenient reflectir en aquest inventari totes aquelles peces que per la seua importància eren representatives d'un moment cultural, aquelles altres que eren úniques fins al moment o les peces que per la seua fragilitat necessitaven una atenció urgent, independentment que es tractara de peces senceres o fragments.

Com és evident, calia començar pel material exposat a les vitrines de les sales d'exposició del Museu, el qual reuneix les condicions esmentades abans. Així mateix, també s'inclou en aquests criteris el material exposat a la vitrina d'investigadors i algunes peces que, per falta d'espai d'exposició, romanen al magatzem.

El Museu ja disposava d'unes fitxes d'inventari que recullen dades bàsiques de la peça catalogada, però la nova fitxa del SVI és molt més extensa i inclou alguns camps que no eren a les fitxes antigues o d'altres que calia ampliar (fig. 2 i 3). D'aquesta manera, les descripcions s'han fet molt més acurades i fins i tot s'han actualitzat segons els nous criteris d'investigació. Això ha obligat a una recerca de nova bibliografia que enriqueix el contingut d'aquestes dades. Així, per exemple, pel que fa a un dels camps de la fitxa com és el de la cronologia, si bé aquesta ja estava esmentada en l'antiga fitxa del Museu, per tal de consignar-la en la base de dades nova calia ajustar més els límits cronològics en valors absoluts. De la mateixa manera, qualsevol tipus d'intervenció, neteja o restauració en el laboratori que haja rebut una peça ha quedat reflectida en la corresponent fitxa, i també una descripció detallada del procés i dels productes emprats.

Altres dades que han estat revisades i ampliades han sigut les referides a la bibliografia de les peces, en el cas d'aquelles que han estat estudiades i publicades. S'han revisat els fons bibliogràfics de què disposa el Museu i s'han consignat totes aquelles referències, antigues o modernes, que mencionen les peces objecte de catalogació. Per la importància de moltes de les peces que hi ha dipositades en aquest, que són de referència obligada per a la investigació, i també d'altres que seran o estan sent objecte d'estudi, no dubtem que aquest camp es veurà constantment ampliat.

Des d'un principi el Museu disposava d'un completísim arxiu fotogràfic de gairebé totes les peces, però a més ara aquesta tasca es veu facilitada per la possibilitat d'annexar a cada fitxa la seua imatge corresponent mitjançant un escàner. Així doncs, són nombroses les fitxes registrades al SVI que disposen d'imatges associades (fotografies i/o dibuixos). En la majoria dels casos es tracta d'una sola imatge (foto o dibuix); en d'altres, a més de la imatge principal hi ha una altra imatge secundària que pot ser un detall significatiu de la peça (en el cas de les fotografies) o un dibuix que presenta la secció i el perfil de la peça o que n'aclareix alguna decoració (en el cas de la ceràmica amb decoració cardial).

Si bé tan sols s'han mencionat alguns camps o dades que per la seua innovació o ampliació respecte de les antigues fitxes del Museu han exigut més atenció a l'hora del seu emplenament, l'esforç global realitzat en aquest sentit ha estat important, tant per la recollida de les noves dades com per l'escassa adequació al material arqueològic de les primeres versions del suport informàtic. D'aquesta manera, pel que fa als dos programes, s'hi van detectar una sèrie de problemes que fins avui no han estat resolts, com són la insuficiència del tesaurus proposat per al programa de magatzem o l'admissió d'un únic codi en alguns dels camps de manera que, a l'hora d'establir-hi filtres, la informació obtinguda es veu reduïda. També en aquest programa trobem a faltar la presència d'un camp relatiu als números de registre del mateix Museu. Hem intentat resoldre tots aquests problemes introduint les dades addicionals en el camp destinat a les observacions. Així, aquest camp es fa de vegades molt extens, a més que aquesta informació no pot ser utilitzada amb la mateixa versatilitat.

No obstant això, i malgrat les consideracions anteriors, volem deixar constància de la importància i dels avantatges que la mecanització de les dades relatives als fons materials del Museu pot oferir en un futur per a la seua organització i l'accés a la informació. Tot i això, atés el gran nombre de peces ingressades en les seues dependències, insistirem en el fet que aquesta labor es troba en els seus inicis i, necessàriament, caldrà una dedicació continuada fins a la seua actualització. A més, els resultats de què disposa el Museu fins ara han estat possibles gràcies al suport que tant la Conselleria de Cultura com l'Ajuntament d'Alcoi han donat a aquesta institució que, mitjançant la concessió de beques, ha permès una dedicació en exclusiva a la realització d'aquesta tasca.